

Powiaty są naturalną skalą, w której toczy się ludzkie życie; obszarem, w ramach którego zaspokajane są wszystkie zbiorowe potrzeby lokalne.

Dlatego w dwudziestolecie odrodzenia powiatów Zgromadzenie Ogólne Związku Powiatów Polskich zajęło się kwestią roli powiatów w ustroju terytorialnym kraju.

- W dniu 5 czerwca upływie dwadzieścia lat od chwili uchwalenia ustawy o samorządzie powiatowym, ustawy, która przywracała powiaty na administracyjną mapę naszego kraju. W ten sposób odrodzone zostały jednostki mające długą tradycję historyczną i odgrywające niezwykle ważną rolę społeczną.

Powiaty nie są bowiem abstrakcyjnym tworem administracyjnym. Powiaty są naturalną skalą, w której toczy się ludzkie życie; obszarem, w ramach którego zaspokajane są wszystkie zbiorowe potrzeby lokalne. Próby ich trwałego wykreślenia z mapy są zatem z góry skazane na niepowodzenie – czego najlepszym przykładem była reforma terytorialna 1975 roku. Zlikwidowane wówczas powiaty już rok później odrodziły się w postaci rejonów administracyjnych. Rzeczywistość pokazała bowiem, że bez zarządzania publicznego na takim poziomie nie sposób jest sprawnie zaspokajać oczekiwania obywateli – czytamy w stanowisku Zgromadzenia podjętym w Warszawie w dniu 10 kwietnia br.

Starostowie oddają hołd wszystkim tym, którzy dwadzieścia lat temu dostrzegli tę prawdę i mieli odwagę wdrożyć ją w życie. Ubolewamy jednocześnie, że kolejne lata były często związane z osłabianiem znaczenia powiatów w związku z głębokim przekonaniem kolejnych rządzących o tym, że to oni i bezpośrednio podległe im służby wiedzą lepiej od samych obywateli co jest dla nich dobre.

Samorządowcy oceniają, że w sposób szczególny było to widoczne w obszarze zespolenia powiatowych służb, inspekcji i straży. W sposób konsekwentny osłabiany był wpływ demokratycznie wybranych władz lokalnych na rzecz pionowego, resortowego podporządkowania poleceniom płynącym z Warszawy.

Zdaniem ZPP prawdziwa siła państwa nie płynie z faktu samodzielnej realizacji wszystkich zadań, a z koncentrowania się na rzeczach najważniejszych, niemożliwych do realizacji przez kogokolwiek innego. Taka jest zresztą treść zasady subsydiarności wypływającej z katolickiej nauki kościoła. Samorządowcy oczekują, że zgodnie z tą zasadą zostanie uznane znaczenie wspólnot powiatowych dla realizacji ważnych społecznie celów.

Wymaga to jednak:

- jednoznacznego uznania powiatów za kluczowy podmiot odpowiedzialny za dostarczanie wielu społecznie istotnych usług;
- zaprzestania proponowania – a tym bardziej wdrażania – ustaw odbierających kolejne kompetencje powiatom;
- pozostawienia powiatom niezbędnej swobody w zakresie realizacji przypisanych im zadań;
- zniesienia nadal istniejących barier wspólnej realizacji zadań przez powiaty i gminy;
- wzmocnienia majątkowego i finansowego powiatów.